

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Toidu lisaainete nõuete muudatused

EPKK Infopäev "Toidu valdkonna õigusaktid ja järelevalve", 07.11.2023

- **Komisjoni määrus (EL) 2023/1329**, 29. juuni 2023, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisa seoses polüglütseroolpolüritsinolaadi (**E 476**) kasutamisega ja komisjoni määruse (EL) nr 231/2012 lisa seoses glürooli (**E 422**), rasvhapete polüglütserool-estrite (**E 475**) ja polüglütseroolpolüritsinolaadi (**E 476**) spetsifikatsioonidega.
- (Komisjoni määrus (EL) 2023/1774, 14. september 2023, millega parandatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1333/2008 (toidu lisaainete kohta) II lisa teatavaid keeleversioone (NL, IT))
- **Komisjoni määrus (EL) 2023/2108**, 6. oktoober 2023, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisa ning komisjoni määruse (EL) nr 231/2012 lisa toidu lisaainete **nitritite** (E 249–250) ja **nitraatide** (E 251–252) osas

Komisjoni määrus (EL) 2023/1329

Muudetakse:

- E 476 polüglütseroolpolüritsinolaadi kasutamist (määruse 1333/2008 muudatus)
- E 422, E 475, E 476 puhtuskriteeriume (määruse 231/2012 muudatus)

Reguleeritakse üleminek uutele normidele

03. Toidujää

E-number	Nimetus	Piirnorm (vastavalt kas mg/kg või mg/l)	Joone- alused märkused	Piirangud
...				
E 473– 474	Rasvhapete sahharoos estrid ja sahharoglütseriidid	5 000	(1)	
E 476	Polüglütserool- polüritsinolaat	4 000		Välja arvatud sorbetid
...				

12.6 Kastmed

E-number	Nimetus	Piirnorm (vastavalt kas mg/kg või mg/l)	Joone- alused märkused	Piirangud
...				
E 476	Polüglütserool- polüritsinolaat	4 000		Ainult emulgeeritud kastmed rasva- sisaldusega alla 20%
E 476	Polüglütserool- polüritsinolaat	8 000		Ainult emulgeeritud kastmed rasva- sisaldusega vähemalt 20%
...				

Puhtuskriteeriumide muudatused

- E 422 Glütserool
- E 475 Rasvhapete polüglütseroolestrid
- E 476 Polüglütseroolpolüritsinolaat

Määratluste täpsustamine
Normid uutele ühenditele
As, Pb, Hg, Cd vähendamine

Ühend	E 475	E 476
3-MCPD + 3-MCPD rasvhappeestrite summa	Mitte üle 2,5 mg/kg	Mitte üle 2,5 mg/kg
Rasvhapete glütsidüülestrid	10 mg/kg (20.07.2023 – 20.01.2024) 5 mg/kg (alates 20.01.2024)	Mitte üle 1 mg/kg
Eruukhape	Mitte üle 2%	–

As – arseen, Pb – plii, Hg – elavhõbe, Cd – kaadmium, 3-MCPD – 3-monokloropropaandiool

As, Pb, Hg, Cd muudatused

Element	E 422	E 475	E 476
Arseen	Mitte üle 3 → 0,1 mg/kg	Mitte üle 3 → 0,1 mg/kg	Mitte üle 3 → 0,1 mg/kg
Plii	Mitte üle 2 → 0,1 mg/kg	Mitte üle 2 → 0,3 mg/kg	Mitte üle 2 → 0,1 mg/kg
Elavhõbe	Mitte üle 1 → 0,1 mg/kg	Mitte üle 1 → 0,1 mg/kg	Mitte üle 1 → 0,1 mg/kg
Kaadmium	Mitte üle 1 → 0,1 mg/kg	Mitte üle 1 → 0,1 mg/kg	Mitte üle 1 → 0,1 mg/kg

Üldine üleminekurežiim

Kohaldatakse uusi puhtuskriteeriume

20.07.2023

Enne 20.07.2023 turule lastud
lisaaineid võib toidule lisada

kuni 20.01.2024

20.01.2024

Enne 20.01.2024 turule
lastud toidu võib müüa
minimaalse säilivusaja või
tarvitamise lõpptähtpäevani

E 475 üleminekurežiim

Rasvhapete
glütsidüülestrid: **20.07.2023**
10 mg/kg

20.01.2024

5 mg/kg

20.07.2023–20.01.2024 turule lastud E 475,
mis ei vasta normile 5 mg/kg,
võib toidule lisada **varude lõppemiseni**

Sellist toitu võib jätkuvalt
turule lasta ja toidu võib
müüa minimaalse säilivusaja
või tarvitamise lõpp-
tähtpäevani

Komisjoni määrus (EL) 2023/2108, 6. oktoober 2023, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisa ning komisjoni määruse (EL) nr 231/2012 lisa toidu lisaainete **nitritite** (E 249–250) ja **nitraatide** (E 251–252) osas

Muudetakse:

- Piirnorme toidus
- Puhtuskriteeriume (As, Pb, Hg, Cd)

Toidugruppide määratlus (II lisa D ja E osas)

08.3.4	Traditsioonilised ja traditsiooniliselt soolatud lihatooted, mille puhul kehtivad nitritite ja nitraatide osas lisasätted
08.3.4.3	Muud traditsioonilised ja traditsiooniliselt soolatud lihatooted (sh märg- ja kuivsoolamisprotsesse kasutatakse kas kombineeritult või sisaldab liittoode nitriteid ja/või nitraate või tootesse on enne kuumtöötlemist pritsitud soolalahust)

Muudatused juustude puhul

- Valminud juust (01.7.2)
- Vadakujuust (01.7.4)
- Juustutooted (v.a kategooriasse 16 kuuluvad tooted)(01.7.6)
- Piimatoodete analoogid, sh joogivalgendajad (01.8) (NB! lühem üleminek)

E 251– 252	Nitraadid	150	(30)	Kõvad, poolkõvad ja poolpehmed juustutooted. Kohaldatakse kuni 9. oktoobrini 2026
E 251– 252	Nitraadid	75	(30) (XA) (XB)	Kõvad, poolkõvad ja poolpehmed juustutooted Kohaldatakse alates 9. oktoobrist 2026

(30) Juustu valmistamiseks kasutatavas piimas või samaväärsel tasemel, kui nitraate lisatakse pärast vadaku eemaldamist ja vee lisamist.

(XA): Maksimaalne kogus, mida võib töötlemisel lisada, väljendatud NO₃ ioonina.

(XB): Kui turustamisvalmis toote kõikidest allikatest pärit jääksumma toote kogu säilivusaja jooksul ületab 35 mg/kg, väljendatuna NO₃ ioonina, uurivad toidukäitlejad selle ületamise põhjust

Muudatused lihatoodete puhul

- Lihavalmistised, nagu määratletud määruses (EÜ) nr 853/2004 (08.2)
- Kuumtöötlemata lihatooted (08.3.1)
- Kuumtöödeldud lihatooted (08.3.2)
- Traditsioonilised märgsoolatud lihatooted, mida töödeldakse nitriteid ja/või nitraate, keedusoola ning muid koostisaineid sisaldavas lahuses soolamisega (08.3.4.1)
- Traditsioonilised kuivsoolatud lihatooted (tooted soolatakse liha pinnale kantud nitriteid ja/või nitraate, soola ning muid koostisaineid sisaldava kuivsoolamisseguga, millele järgneb stabiliseerumine/ laagerdumine) (08.3.4.2)
- Muud traditsiooniliselt soolatud tooted (sh märg- ja kuivsoolamisprotsesse kasutatakse kas kombineeritult või sisaldab liittoode nitriteid ja/või nitraate või tootesse on enne kuumtöötlemist pritsitud soolalahust) (08.3.4.3)

Lihavalmistised (08.2)

E 249–250	Nitritid	150		Ainult ..., toorvorst, šašlõkk, ahjupraad, ... Kohaldatakse kuni 9. oktoobrini 2025
E 249–250	Nitritid	80	(XC) (XD)	Ainult ..., toorvorst, šašlõkk, ahjupraad, ... Kohaldatakse alates 9. oktoobrist 2025

(XC): Maksimaalne kogus, mida võib töötlemisel lisada, väljendatud NO_2 ioonina.

(XD): Turustamisvalmis toote kõikidest allikatest pärit jääksumma toote kogu säilivusaja jooksul ei tohi ületada 45 mg/kg, väljendatuna NO_2 ioonina.

Kuumtöötlemata lihatooted (08.3.1)

E 249–250	Nitritid	150	(7)	Kohaldatakse kuni 9. oktoobrini 2025
E 249–250	Nitritid	80	(XC)(XD)	Kohaldatakse alates 9. oktoobrist 2025
E 251-252	Nitraadid	150	(7)	Kohaldatakse kuni 9. oktoobrini 2025
E 251-252	Nitraadid	90	(XA)(XE)	Kohaldatakse alates 9. oktoobrist 2025
E 251-252	Nitraadid	110	(XA)(XF)	Ainult suured peekonid ja kuivvorstid, millele ei ole lisatud nitriteid Kohaldatakse alates 9. oktoobrist 2025

- (XA): Maksimaalne kogus, mida võib töötlemisel lisada, väljendatud NO_3 ioonina.
- (XC): Maksimaalne kogus, mida võib töötlemisel lisada, väljendatud NO_2 ioonina.
- (XD): Turustamisvalmis toote kõikidest allikatest pärit jääksumma toote kogu säilivusaja jooksul ei tohi ületada 45 mg/kg, väljendatuna NO_2 ioonina.
- (XE): Kui turustamisvalmis toote kõikidest allikatest pärit jääksumma toote kogu säilivusaja jooksul ületab 90 mg/kg, väljendatuna NO_3 ioonina, uurivad toidukäitlejad selle ületamise põhjust.
- (XF): Kui turustamisvalmis toote kõikidest allikatest pärit jääksumma toote kogu säilivusaja jooksul ületab 110 mg/kg, väljendatuna NO_3 ioonina, uurivad toidukäitlejad selle ületamise põhjust.

Kuumtöödeldud lihatooted (08.3.2)

E 249–250	Nitritid	100	(7) (58) (59)	Ainult steriliseeritud lihatooted (Fo > 3,00) Kohaldatakse kuni 9. oktoobrini 2025
E 249–250	Nitritid	55	(58) (59) (XC) (XD)	Ainult steriliseeritud lihatooted (Fo > 3,00) Kohaldatakse alates 9. oktoobrist 2025
E 249-250	Nitritid	150	(7) (59)	Välja arvatud steriliseeritud lihatooted (Fo > 3,00) Kohaldatakse kuni 9. oktoobrini 2025
E 249-250	Nitritid	80	(59) (XC) (XD)	Ainult suured peekonid ja kuivvorstid, millele ei ole lisatud nitriteid Kohaldatakse alates 9. oktoobrist 2025

(XC): Maksimaalne kogus, mida võib töötlemisel lisada, väljendatud NO₂ ioonina.

(XD): Turustamisvalmis toote kõikidest allikatest pärit jääksumma toote kogu säilivusaja jooksul ei tohi ületada 45 mg/kg, väljendatuna NO₂ ioonina.

Muudatused kalatoodete puhul

Töödeldud kala ja kalatooted, sh molluskid ja vähilaadsed (09.2)

E 251–252	Nitraadid	500		Ainult marineeritud heeringas, räim ja kilu. Kohaldatakse kuni 9. oktoobrini 2025
E 251–252	Nitraadid	270	(XA)(XD)	Ainult marineeritud heeringas, räim ja kilu. Kohaldatakse alates 9. oktoobrist 2025

(XA): Maksimaalne kogus, mida võib töötlemisel lisada, väljendatud NO₃ ioonina.

(XD): Turustamisvalmis toote kõikidest allikatest pärit jääksumma toote kogu säilivusaja jooksul ei tohi ületada 45 mg/kg, väljendatuna NO₂ ioonina

Puhtuskriteeriumide muudatus alates 29.09.2023

Element	E 249, E 250, E 251 (i, ii), E 252	Üleminekuaeg
Arseen	Mitte üle 3 → 0,1 mg/kg	Eelmistele nõuetele vastavaid lisaaineid, mis on turule lastud enne 29.10.2023 , võib toidule lisada kuni 2024. a 29. aprillini
Plii	Mitte üle 2 → 0,1 mg/kg	Enne 29.04.2024 turule lastud toitu , mis sisaldab eelmistele nõuetele vastavaid lisaaineid, võib müüa minimaalse säilivusaja või tarvitamise lõpptähtpäevani.
Elavhõbe	Mitte üle 1 → 0,1 mg/kg	

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Täna tähelepanu eest!

Külli Suurvarik

kylli.suurvarik@agri.ee

625 6570